

 ZVAIGZNE ABC

821.111(73)-32
Bo780

Gayle Boss

ALL CREATION WAITS: THE ADVENT MYSTERY OF NEW BEGINNINGS

Original edition published by Paraclete Press, Brewster, Massachusetts, USA, 2016

Text © 2016 by Gayle Boss

Illustrations © 2016 by David G. Klein

All rights reserved.

Geila Bosa

VISA RADĪBA GAIDA: JAUNĀ SĀKUMA NOSLĒPUMS

Apgāda Zvaigzne ABC vadītāja VIJA KILBLOKA

Projekta vadītāja *Meldra Āboliņa*

Redaktore *Elīna Vendija Ribena*

Korektore *Zinta Stikute*

Vāka dizainu adaptējusi *Sanita Romančuka*

Apgāds Zvaigzne ABC, SIA, K. Valdemāra iela 6, Rīga, LV-1010.

R-571.

Jelgavas tipogrāfija.

Šis ir ar autortiesībām aizsargāts darbs.

Darba reproducēšana vai jebkāda cita neatļauta izmantošana ir autortiesību pārkāpums.

Par autortiesību pārkāpšanu ir paredzēta atbildība Krimināllikuma 148. pantā.

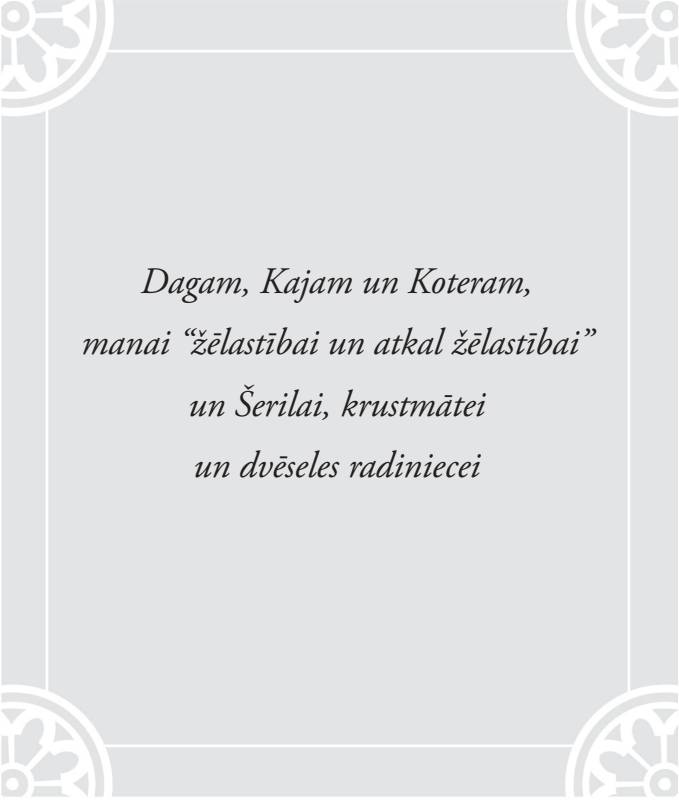
© Tulkojums latviešu valodā, Anda Feščenko, 2022

© Tulkojums latviešu valodā, Ilja Feščenko, 2022

© Izdevums, literārā apdare, mākslinieciskais noformējums,

Apgāds Zvaigzne ABC, 2022

ISBN 978-9934-31-393-6

*Dagam, Kajam un Koteram,
manai “žēlastībai un atkal žēlastībai”
un Šerilai, krustmātei
un dvēseles radiniecei*

SATURS

Ievads	7
1. ADVENTE. Krāsotais bruņurupucis	12
2. ADVENTE. Ondatra	15
3. ADVENTE. Melnais lācis	18
4. ADVENTE. Pelēkā zīlīte	21
5. ADVENTE. Baltastes briedis	24
6. ADVENTE. Medusbite	27
7. ADVENTE. Burunduks	30
8. ADVENTE. Baltastes trusis	33
9. ADVENTE. Gārgale	36
10. ADVENTE. Meža varde	39
11. ADVENTE. Jenots	42
12. ADVENTE. Mazais brūnais sikspārnis	45
13. ADVENTE. Oposums	48
14. ADVENTE. Savvaļas tītars	51
15. ADVENTE. Parastā dārza čūska	54
16. ADVENTE. Murkšķis	57

17. ADVENTE.	Svītrainais skunkss	60
18. ADVENTE.	Dzeloņcūka	63
19. ADVENTE.	Jāņtārpiņš	66
20. ADVENTE.	Pļavas strupaste	69
21. ADVENTE.	Lapsu vāvere	72
22. ADVENTE.	Rudā lapsa	75
23. ADVENTE.	Sarkanais kardināls	78
24. ADVENTE.	Forele	81
ZIEMASSVĒTKU DIENA.	Jēzus Kristus	84
Pateicības		87

IEVADS

*Ikviens radība ir pilna ar Dievu. Ikviens radība ir grāmata par Dievu.
Ikviens radība ir Dieva vārds. Ja es pavadītu pietiekami daudz laika kopā ar
vismazāko radību, pat ar kāpuru, man nekad nevajadzētu gatavot sprediķi.
Tik pilna ar Dievu ir ikviens radība.*

Meistars Ekharts

Kad mūsu pirmais dēlens bija mazs, es vēlējos ģimenes Adventa tradīcijām pievienot Adventa kalendāru. Jau pirms viņa dzimšanas mēs iesākām nodalīt novembra beigas un decembri no “Ziemassvētku laika”, darot šai laikā dažas lietas, kuras, kaut arī vienkāršas, izbrīnīja mūsu radus un draugus. Piemēram, atteicāmies no krāsainām gaismiņām un košiem Ziemassvētku rotājumiem par labu četrām svecēm Adventa vainagā. Pušķojām eglīti un dziedājām Ziemassvētku dziesmas tikai pašā svētku vakarā. Bet visu Adventa laiku mēs kļūvējām un gaidījām, vien katru vakaru pie Adventa vainaga nodziedot “Ak nāc,

ak nāc, Emanuel". Šad un tad kāds uzdrošinājās vaicāt, kāpēc mūsu mājās nav Ziemassvētku noskaņas. Bet pēc dēla piedzimšanas cilvēki sāka pārvest daudz tiešāk – it kā mēs atņemtu savam bērnam kādu būtisku bērības daļu.

Doma atteikties no ierastā un atgriezties Adventa pirmsākumos dzima, kad es kādā diezgan sausā kristīgās liturģijas vēstures grāmatā izlasīju pāris rindkopu. Tās iedarbojās manī kā atslēga, kas pagriež slēdzenes cilindra serdi. Es joprojām atceros šo *klikšķi*, ar kuru manī atdarījās šī iekšējā slēdzene.

Es uzzināju, ka Adventa saknes meklējamas krietni pirms kristietības – dabā un gadalaikos. Vēlu rudenī visā Ziemeļu puslodē beidzas veģetācijas periods. Kad senās zemkopju tautas bija novākušas ražu un novietojušas to klētīs un parabos, tās varēja atviegloti uzelpot. Garās dienas lauku darbos bija beigušās. Bija ievākti darba augļi – liels daudzums dārzeņu, augļu, graudu un gaļas. Grupas kolektīvā apziņa iesaucās: *svētki!*

Tomēr, lai arī cik priecīgi bija šie svētki, ļaudis nespēja neraudzīties uz debesīm. Veģetācijas sezona bija beigusies, saulei atkāpjoties tālu uz dienvidiem. Labības augšanai vairs nepietika ne gaismas, ne siltuma. Katru rudens dienu ļaudis vēroja, kā sarūk gaisma, jūta, kā mazinās siltums. Tas radīja viņos satraukumu. Uguns kuri nespēja aizstāt sauli. Kad pārtikas krājumi, ar kuriem viņi mielojās, būs apēsti, vai viņi varēs izaudzēt nākamo ražu? Visu decembri, saulei laižoties zemāk un zemāk uz horizonta pusi, cilvēki jūta pār sevi krītam pirmatnējo baiļu ēnu – bailes par izdzīvošanu. Viņi gan dzīvoja, gan bijās. Jā, pagājušajā gadā saule atgriezās debesīs. Ja nu šogad tā nebūs? Par spīti kolektīvajai atmiņai, cilvēki, būdami ar miesu piesaistīti zemei, nespēja par to nedomāt. Viņu ķermenis šajā laikā uzdeva vienu un to pašu jautājumu.

Un ķermenis aizvien uzdod šo jautājumu. Decembrī kļūst tumšāks un aukstāks. Racionālais prāts tam nepievērš uzmanību, jo mēs saprotam, ka 21. decembrī, ziemas saulgriežos, saule atsāks savu ceļu atpakaļ debesīs. Tomēr ķermenis to neuztver tik viegli un veselīgi. Tas reagē ar slimību. Mēs jūtam,

ka *gaisma – dzīve – aiziet prom*. Īpaši jūtīgi cilvēki to atpazīst kā sezonālos afektīvos traucējumus jeb “ziemas depresiju”. Meklējot mierinājumu, daži aizraujas ar izklaidi, ko līksmi piedāvā tirgus: ar iepirkšanos, ballītēm, vēl lielāku iepirkšanos.

Protams, daļēji šis “svētku laiks” arī mums nozīmē ražas svētkus – līdzīgi kā mūsu senčiem. Pat ja gūtā raža nav saistīta ar labību un klētīm. Mēs rīkojam viesības, lai atzīmētu vēl viena gada beigas, un darām to negausīgā, spožā, skaļā veidā. Tomēr arī mums, tāpat kā mūsu priekštečiem, tumšās gada beigas rada iekšēju spriedzi. Tās ir beigas. Tās atnāk neaicinātas un skaidri parāda, cik maz spējam kontrolēt dzīves gaitu. Mēs nezinām, kā apzīmēt šo nedrošību. Un tāpēc tā apzīmē mūs. Mēs jūtamies nomākti, pat drūmi un vainīgi, jo dažādas balsis visapkārt neskaitāmos veidos skandina: “Šis ir visbrīnišķīgākais gada laiks!”

Kristīgā vēstures grāmata, ko lasīju, man pavēstīja, ka nav jājūtas vainīgi par šīm ikgadējām decembra skumjām. Tā, visticamāk, ir pazīme, ka esmu šajā pasaulē nomodā – pietiekami atmodusies, lai sajustu zaudējumu. Un ka ir kāds veids, kā šīs skumjas pieņemt un aizpildīt. Šis veids ir Advents.

Agrīnās kristīgās baznīcas tēvi izskaidro ikgadējo gaismas, siltuma un visas dzīvības aktivitātes mazināšanos kā priekšvēstnesi laikam, kad dzīve, kādu to pazīstam, pilnībā beigsies. Tas, ka tā reiz beigsies, ir neapšaubāma patiesība. Dziļi savā būtībā mēs ik decembrī to nojaušam, un tas mūs pamatoti biedē. Uz visu cilvēku pastāvīgajām bailēm par tumšajām beigām baznīca atbild ar *adventus* – atnākšana. Ticība sludina: *kad dzīve, kādu mēs to pazīstam, gada beigās aiziet, tās vietā nāk jauna – un līdz ar to, jauns sākums*. Baznīcas tēviem Advents bija nosaukums gada laikam, kad gaisma un dzīve dilst. Viņi mudināja cilvēkus atvēlēt četras nedēļas gavēšanai, žēlsirdības dāvanu došanai un lūgšanām – trim darbiem, kas palīdz atnest visu lieko un ar atkailinātu dvēseli atsaukt atmiņā, kas patiesībā ir paslēpts zem šīm bailēm no tumsas. Tas, ko Jēzus nosauca par “tikai vienas lietas vajag”: ka ir Kāds, kas ir visas dzīvības avots, Kāds, kas nāk,

lai būtu kopā ar mums un mūsos, it īpaši, saskaroties ar tumsu un nāvi. Kāds, kas nes jaunu sākumu.

Patiesa kristīgā tradīcija dzīvo kopsolī ar visu radību. Kad saules gaisma un siltums mazinās, daba noiet savu krāšņo tērpu. Daba atkailinās. Visa enerģija tiek novirzīta izdzīvošanas nodrošināšanai. Iesaistoties šādā Adventa “atkailināšanās praksē” – ar gavēni, žēlsirdības dāvanām un lūgšanām –, mēs noskaņojamies uz tiem pašiem ritmiem, kas pulsē visu Ziemeļu puslodē dzīvojošo radību šūnās. Mēs noskaņojamies uz saviem būtiskākajiem ritmiem.

Kad vēlējos mūsu ģimenes tradīcijām pievienot Adventa kalendāru, meklēju tādu, kas palīdzētu mums ieiet šādos sezonālos dabas ritmos. Bet visos kalendāros, kas atradās kristīgo grāmatnīcu veikalos, aiz katrai dienai paredzētajām durtiņām bija attēlota kāda Kristus dzimšanas stāsta miniatūra. Protams, tas bija labāk nekā attēli ar karameļu spieķīšiem vai dāvanu paciņām. Tomēr es meklēju miniatūras, kas atklātu ne tik daudz par Kristus cilvēcisko piedzimšanu, bet vairāk *nepieciešamību* pēc šīs piedzimšanas. Es vēlējos, lai mans mazais puisēns, atverot katras durtiņas, sajūt, ka Advents ir saistīts ar tumsu un tomēr – ar cerību, ar bailēm un tomēr – ar cerību, ar zaudējumu un tomēr – ar cerību.

Gaidot otro bērniņu, ķēros pie šāda Adventa kalendāra veidošanas. Aiz katrām atveramajām durtiņām uzzīmēju kādu radību. Aiz pirmajām durvīm – bruņurupuci diķa dibenā. Aiz otrajām – plankumaino čūsku. Tad gārgali, savvaļas zosi, lāci, briedi, vārnu... Papildus kalendāram izveidoju arī nelielu grāmatiņu. Katru decembra dienu, kad Kajs atvēra kalendāra durtiņas, es izlasīju viņam arī kādu dzejoli, dziesmu vai stāstu, kas saistīja radību aiz šīm durtiņām ar Adventa būtību: *Bruņurupucis tagad ir aprakts dubļos diķa dibenā. Tumsas ieskauts, viņš ir pilnīgi mierīgs. Viņš gaida...* Kā pirmo es izvēlējos bruņurupuci, jo mana dēla

krustmāte dažas dienas iepriekš bija atsūtījusi meditāciju par bruņurupuci kā simbolu dvēselei tās tumšajā sezonā. Un arī tāpēc, ka zināju: manam dēlam, kā jau visiem bērniem, patīk attēli ar dzīvniekiem.

Tas notika pirms vairāk nekā divdesmit Adventiem. Abi mani dēli joprojām Adventa laikā uz dažām dienām iegriežas mūsmājās. Mēs joprojām atveram kalendāra durtiņas un lasām par dienas dzīvnieku. Un viņi joprojām vēlas, lai lasīšanas beigās es uzdotu to vienu jautājumu, ko vienmēr esmu uzdevusi: *Kāpēc mūsu Adventa kalendārā ir bruņurupucis? Kāpēc lācis? Kāpēc gārgale?*

Dzīvnieku portretu izpēte gadu no gada mums rāda, kā veselīga dvēsele atbild uz tumsas atnākšanu. Tā arī rāda, ka pastāv vairāk nekā viena atbilde. Ir bruņurupuča atbilde, ir gārgales atbilde, ir melnā lāča atbilde... Kad pāri sāk velties šīs pirmatnējās bailes no tumsas, dzīvnieki neuzbāzīgā veidā sniedz savas atbildes – dabiskas un tiešas. Viņi pieņem tumsas un aukstuma draudus un pārsteidzoši atjautīgi tiem pielāgojas. Dzīvnieki piemēro sevi tādai dzīvei, kāda tiem tiek dota.

Daži no šajā grāmatā attēlotajiem dzīvnieku portretiem ir ņemti no mūsu ģimenes Adventa kalendāra. Savukārt citi iepazīti grāmatas tapšanas gaitā. Bet visi divdesmit četri atklāj sirds un dvēseles realitātes. Katrs no tiem savā veidā apliecina: *Tumsa nav beigas, bet gan durvis. Tā ir ceļš, pa kuru nāk jauns sākums.*

Adventa prakse vienmēr ir bijusi domāta tam, lai palīdzētu aptvert jauna sākuma noslēpumu tajā, kas atgādina nāvi. Visa radība, kas tāpat kā cilvēki ir cēlusies no Dzīvības Avota, nešauboties pauž šo noslēpumu. Jo vairāk esmu kopā ar dzīvniekiem un tos iepazīstu, jo vairāk saprotu, ka dzīvnieki var būt kas daudz vairāk nekā tikai mūsu pavadoņi uz šīs planētas. Viņi var būt mūsu ceļveži. Viņi var būt “grāmata par Dievu... Dieva vārds” – Dieva, kas nāk pat vistumšākajā gadalaikā, lai nestu jaunu sākumu.